

THE REGIONAL DEVELOPMENT– ESSENTIAL STRATEGIC BASE IN FUNDING PROGRAMS

Scientific Researcher PhD Georgiana CHI IGA

”Victor Slăvescu” Financial and Monetary Research Center,
Romanian Academy, Romania

Email: georgiana_chitiga@yahoo.com

Research Assistant PhD Student Silvia Elena ISACHI

”Victor Slăvescu” Financial and Monetary Research Center,
Romanian Academy, Romania

Abstract: *In order to regain the lost years and to become known in the European Union as a prosperous, educated and appreciated nation, the European integration of our country should be a process able to contribute to the economic and social development. In the present conditions, in which the Romanian economy still fights with serious structural problems, we need coherent and unitary strategies that have as main purpose the programming, prioritization and surveillance of regional development politics. The regional development represents an essential component of the process of reformation in our country and it has the purpose the diminution of economic and social disequilibrium accumulated, to provide and remove new disequilibrium and the support of durable development of all the regions of our country. Access to financial resources through european cohesion policyit is one of the maineconomic benefits. Conceived as a politics of solidarity at European level, regional politic is based on financial solidarity that is on the redistribution of a part of the communitarian budget, realized with the contribution of the member states by the region, countries and social groups less prosperous.*

Keywords: *regional development, strategies, financial resources, their absorption, premises of the optimal use.*

JEL Classification: *O1, R11.*

1. Regional development strategies

In the context of an enlarged Europe, the new members, characterized by sensitive low levels of development than those existent in the rest of the European Union, need a higher rhythm of sustained durable growth than average, in order to ameliorate the regional and national gap.

The regional development policy takes into consideration the complementarily relations existent between the sectoral policies, between them and the cohesion and spatial planning ones, as well as the need to improve the institutional capacity.

The fundamental objective of the regional policy concerns a balanced territorial development of the country in the conditions of a regional competition growth. As a result of the previous analysis it was detected, the fact that the disparities have different causes: a result of the disadvantages imposed by the geographical distance or the recent economical and social changes – or both.

These discrepancies come from structural deficiencies between the key factors of competitiveness – insufficient physical and human endowment, insufficient innovative capacity, or of the support granted to enterprises and low level of environmental capital. Although the European economy is conceived as an integrated whole, the remarkable production, productivity, and occupation disparity between regions should not be ignored.

Based on solidarity and cohesion principles, we consider that one of the most recent priorities is bringing the new member states’ life standards close to those EU average.

We consider that these cannot be done without a strategic prioritization of the intervention domains of cohesion policy funds that must be used for the promotion of sustainable growth, for competitiveness and employment.

In this regard, the European structural funds (instruments of solidarity of the European Union) are of key-importance for the new member states, helping them to strengthen competitiveness, to develop a strategic approach, and to pay special attention to ensuring maximum coherence between the structural funds and the national policies.

Our country's ability to benefit from the advantages provided by the European Union member status depends on the successful way in which it uses the development possibilities obtained through available funds absorption.

Our country is facing the most important development opportunity, its growing integration, in a more globalized economy; the future of our country is that of a dynamic, competitive and innovative economy, functioning in the economic, social and political structures of the European Union and of global economy.

Following the above mentioned researches, we can address that, in these conditions, our country can benefit from a favorable perspective, both financially and economically, as well as economic development, increase living standards and modernization. So, all the investments in the infrastructure domains:

- in the modernization of the communication ways, roads, highways;
- in the introduction and extension of the drinking water supply network;
- the investments made in improving drinking water quality, in environmental protection, all these will contribute to the economical development of the country.

In agreement with the European economic and social cohesion policy, our country must increase a regional development policy having as general objectives the following:

- the identification of structural deficiencies for each region, one that should not have a destructive effect on competitiveness and growth potential and prioritizing overcome these deficiencies;
- the issuance of a long term development strategy for each region, according to competitive advantages and disadvantages, that should be the base of the investment projects;
- conferral special attention to environmental issues when it comes to the act of ensuring the investment decisions on sustainable growth;
- avoiding excessive investment concentration, in those areas where the impact on the economical activity could be a short term risk and would be the disadvantage of long term balanced development;
- the contribution to the fortification of the administrative capacity for elaboration, implementation and administration of regional development programs.

2. Priorities and financial resources

Our country benefited and benefits from important European Union funds in 2014-2020.

If it is correctly appreciated and utilized, this opportunity can contribute to the economic and social growth of our country and to reclaiming the gap between us and the other EU member states.

The opportunity offered to our country is constrained by restrictions and requires significant effort, mostly from the authorities' part; concerning the elaboration in advance of the programming and implementation documents, endowing with competent human resources, afferent problem solving for state aid, etc. It should not be forgotten that the success of the implementation depends, firstly, on the potential beneficiaries and their capacity to elaborate and implement quality projects.

Taking into consideration the current conditions of the Romanian economy that is confronting serious structural problems, we need coherent and unitary strategies having as

main objectives the programming, prioritization and monitoring of the regional development policies.

Our country needs:

- structural programs used to retrieve the gap between the member states of the European Union, as well as for a sustainable development;
- the adoption of a coherent policy involving the formation and improvement of public servants;
- a communication that would increase the flow of documents and information, and decrease the groundwork and decision making processes, and also to diminish budget expenditures;
- a suitable consultation and an efficient evaluation of feasibility and decision-making impact;
- the modernization of public management internal procedures by the improvement of decision-making circuits, and execution, encouraging decentralization is decision-making;
- the improvement of communication, of the information exchange, and documents' flow - both on the horizontal and the vertical, in the interior of an institution, and external organizations, by the usage of modern means of communication: phone, fax, via email, letters, reports, etc.;
- technical specialists' training and their involvement in external financing programs.

The benefits must be evaluated through the lenses of non-monetary effects:

- the change in the economic behavior is currently based on moral hazard;
- the growth of technological, economical and commercial competitiveness;
- the improvement of the business environment in respect of predictability and incertitude risk lowering.

Romania must continue its sustained reform effort with the purpose of creating an institutional framework appropriate for the use of transfers coming from the European Union. Additional budgetary resources must be prioritized by:

- channeling a large group of employees in the institutions dealing with european resources activity;
- the promotion of educational programs what would help the broader business environment and its population to easily and correctly benefit from the procedures by which these transfers can be mobilized and utilized.

In addition, a certain reform of the national budget must be promoted as to allow an integration of the planning, prioritizing, and spending process, both for the internal and the european resources. In this context the definition of an effective strategy of grant transfers, from a sectoral and regional point of view it is also required.

In our opinion, community funds absorption is an objective of the post-acceding strategy, bearing in mind the significant contribution these funds have to catching up with the level of development of other European Union member states. The access to these financial resources through the european cohesion policy is one of the main economic benefits.

The resources taken into account for financing the investment objectives are:

- European Union contribution from structural instruments – (European Regional Development Fund (ERDF), European Social Fund (EFS), Cohesion Fund), for „convergence” and „european territorial cooperation” objectives, the public national co-financing (the state budget, the local budget, external credits, other public sources), and the afferent private one;

- structural funds of the European Union for agriculture, rural development and fisheries (European Agricultural Fund for Rural Development and European Fund for Fisheries and Maritime Affairs), and national public co-financing (state budget, local budgets, external credits, other public sources), and the private afferent one;

The goal is to :

- establish a clear link with the Europe Strategy 2020;
- improve coordination;
- to ensure a coherent implementation;
- to facilitate the widest possible access to these funds for potential beneficiaries.

- national public and local allocations exclusively made for investment-development programs, having similar objectives as those financed by community funds – above mentioned;

- external credits for investments provided by international financial institutions for the support of objectives similar to those financed by community funds, above mentioned (ex. International Monetary Fund, European Investment Bank, European Bank for Reconstruction and Development, World Bank, etc.).

As a result of the above mentioned ideas, we can state that in order to become a net beneficiary of community funds, our country must ensure a higher level of their absorption. The funds we receive from the European Union have potential character, whereas the community budget contribution is certain, and it is an assumed obligation as a member state.

Complementary with community funds, the budgetary resources of the state, as well as the future ones contracted from the private environment, will be committed to priority development areas.

The premises for an optimal use of these resources are:

- a real informing process of all categories of potential clients and beneficiaries of financed european funds projects. The information campaigns must offer detailed informations about created possibilities, application, and to reach its recipients by adapted means of communication;

- a priority ensuring of the administrative capacity of all institutions taking part in the management and implementation of community funds, so that it can run its activity at the highest, most efficient and transparent standards. A special accent must fall on the formation of a sufficient number of specialists in community funds managements, one that could cover the whole Romanian public administration specter;

- the support of project promoters as to establish a mature projects portfolio, which can be financed as soon as the operational programs are approved.

Perpetual renewal of this reserve of projects constitutes a guarantee of a growing absorption degree of community funds.

Furthermore, the usage of community financial resources involves risk-taking and complying with the following principles:

- efficiency – in this case, the use of funds is made according to the established strategic directions of development;

- subsidiarity – funds management is considered necessary at a level closer to that of local and regional needs, for the zonal specific and local priorities.

In addition, it is very important to attract complementary financial resources by the evolution of public-private partnerships in the main domains of development, according to the local specific:

- the partnership - the management community funds implementation and must be carried out with the help of all society's segments – from national public, regional, and local authorities, to economic, social, and civil society partners etc.;

- additionality – structural instrument's contributions does not replace the structural public costs or the equivalents of a member state;

- a national deepening of the European integration process places our country between the boundaries of a dynamic deepening of the whole European integration process.

The enhancement of the real convergence process with the European space by valuing the endogenous potential depends on the efficient application of the model by all institutions with responsibilities in promoting and managing a socio-economic development.

This objective will be reached by differentiate regional funds allocation, based on the development degree, namely, inversely proportional to GDP/ resident. The regional strategy will prioritize the left behind regions that use regional and local resources, whereas the other sectoral strategies do not have a spatial approach, but have a regional impact.

Implementing this priority will ensure reduction of inter-regional disparities, as well as disparities within regions, between the urban and the rural areas, between the urban centers and the adjacent areas, and within the cities – between the most and the least attractive investment areas, through a better use of regional synergies, including the rural-urban one.

Operational Regional Program 2014-2020, succeeds ORP 2007-2013, it addresses 8 development regions of our country – (Regional Development Agencies) and they are synthesized in the National Strategy for Regional Development 2014-2020: North-east, South-east, South Muntenia, South-West Oltenia, West, North-West, Centre and Bucharest-Ilfov.

This ORP 2014-2020 contains a comparative analysis of the development areas, detailed analysis on economic and social growth, and a regional SWOT analysis, for highlighting both the evolution and the current situation of the regions. All these analyses carry forth a growing process of the economic and social development disparities between the regions. The different level of development between the most developed region (Bucharest–Ilfov) and the least developed one (North-East region), in terms of GDP/resident. At the same time, a growth of the disparities can be observed between the West half of the country (North-West, Center, and West - with positive economic evolutions and a growing level of various indicators of economic and social development, and the East half of the country (North-East, South–East, South, and South-West - a less developed one).

As a result of the emergence and the dynamic of these processes, highlighted by economic and social analyses, a global objective of Operational Regional Program was established – supporting the least developed regions within the more or less prosperous ones, through making good use of their specific resources, insufficiently used by now, with the purpose of accelerating the economic growth of the areas. Territorial disparities, regarding economic and social development, are in growing process when comes to country-level, even though in certain cases the rhythm of change was so fast that is difficult to identify the structural models. Therefore, the purpose of Operational Regional Program is to support, as much as possible, a balanced growth for all the regions of the country, not just by redistributing the public resources, but also assuring a minimum level in business, social and human resources infrastructure, for all the areas, as to allow economic development. In this respect, we consider that adequate preconditions should be

ensured, and that it would not be underdevelopment dangers through certain mechanisms that would fortify each other (fiscal policies and employment market). It is obvious that the Operational Regional Program cannot boost by itself the regional development, neither to play the balancing role if it acts in isolation from the structural interventions in the transportation, economic competitiveness, environment, rural development and human resources domains - things included in other operational programs, setting the preconditions for the success of the Operational Regional Program 2014-2020.

It has a purpose to support the geographically distributed growing process, giving it a more pointed local dimension and allowing certain areas of the country to value the specific resources based on the local needs and potential; the diversity of developing paths for certain areas of the country can be set based on their own resource history and strong points. That is to say, the Operational Regional Program supports local development by a 'bottom-up' approach, complementary to approaching national-sectoral structural development, bottom-up referred to in the majority of the Operational Programs. The Operational Regional Program 2014-2020 will also support local interventions in areas with a high growing level, in order to face the general growing problems, like congestion, in order to avoid certain decoupling situations regarding the small scale economic development and to ensure a durable growth by aiding long-term strategic interventions.

Oriented financial allocations are contracted at a regional level, based on the local development degree, underdeveloped regions being prioritized through a reversed financial allocation mechanism in inverse ratio to GDP/resident, adjusted to the density of population, so that the undeveloped regions proportionally receive bigger financial allocations in the case of main prioritized axes at a national level and in accordance to the development strategies accepted at a regional level by the local authorities through Regional Development Councils. These funds will be used for the financing of certain projects with major impact on local development and that will stimulate:

- rehabilitation and modernization of local transport infrastructure in order to improve accessibility, educational and health infrastructure, to ensure the formation of human capital;
- straightening the supporting structures of the businesses in order to attract investors, supporting the birth of micro-enterprises, to allow local market to reach self-sustaining, valuing the local touristic potential, of cultural and natural heritage, through sustaining touristic infrastructure and entrepreneurial initiative in this;
- measures for supporting the urban centers, to stimulate developing opportunities in neighboring areas and, in this way, contributing to the creations of regional economic ties, that are currently missing from most of Romanian's regions.

3. Conclusions

In our opinion, an important role in absorption of European structural and cohesion funds is played by the local authorities, with the role of developing the planning capacity, the implementation and evaluation of local development activities, with the purpose of offering coherence and concentration in adopting the strategic programs of economical growth at the level of each administrative and territorial unit.

The community funds must be administered and directed in a manner that to allow close gaps between regions. In addition, a national budget reform must be promoted as to allow the integration of the planning, prioritization and spending process, both for internal and European resources. In this context, an effective strategy of grant transfer is required, for both the sectoral and the regional perspectives. In case our country will not succeed the implementation of these administrative reforms, there is the risk of an uncompleted

resource spending and of integrating high opportunity costs, both from the social and the economic point of view.

We consider that is important to have high structural funds absorption, because this means, in a correct manner - that projects can be run in various domains:

- from education to environment;
- from infrastructure to economy – projects meaning not only development, but also opportunities, jobs, and advantages for the benefactors.

References

1. Albu, C., Andreescu, E., Velciu, R., R dulescu, L., Stanculescu, E., Popa, N. and S l gean, D., 2006. *Regional Policy*. Bucure ti: Editura Centrului de Informare i Documentare Economic .
2. Bachtler, J., 2002. *Reflections on the Reform of the Structural Funds*. RSA International Conference: Evaluation and EU Regional Policy, Aix en Provence.
3. Banciu, I., 2006. *Structural and Cohesion Funds*. Revista Economie i administra ie local , 4(124).
4. Barna, R.C., 2007. *Regional Development in Europe*. Cluj-Napoca: Ed. Funda iei pentru Studii Europene.
5. Dr gan, G., 2013. *Romania and Management of Structural Instruments*. Bucure ti: „Colec ia de studii IER”, nr. 5.
6. Fren , G., 2012. *Regional and Local Development in the Context of Global Economic Restructuring*. Bucure ti: Institutul de Prognoz Economic .
7. Ionescu, V.R., 2014. *Community and Regional Development Strategies*. Gala i: Editura Funda iei Academice „Danubius”.
8. Iuhas, V., 2004. *Regional Economic Development – Economic and Social Implications*. Deva: Editura Emia.
9. Mosteanu, N.R., 2012. *Financing of the Regional Development in Romania*. Bucure ti: Editura Economic .
10. Stimson, R., 2012. *Regional Economic Development. Analysis and Planning Strategy*. Berlin Heidelberg: Springer-Verlag.
11. *** ec.europa.eu/regional_policy/ro/funding
12. *** www.fonduri-ue.ro/

DEZVOLTAREA REGIONAL – BAZ STRATEGIC ESEN IAL ÎN PROGRAMELE DE FINAN ARE

CS Dr. Georgiana CHI IGA

Centrul de Cercet ri Financiare i Monetare "Victor Sl vescu",
Academia Român , România

Email: georgiana_chitiga@yahoo.com

Asistent cercetare Drd. Silvia Elena ISACHI

Centrul de Cercet ri Financiare i Monetare "Victor Sl vescu",
Academia Român , România

Rezumat: În scopul recâ tig rii anilor pierdu i i pentru a deveni recunoscut în Uniunea European ca o na iune prosper i educat , integrarea european a rii noastre ar trebui s fie un proces capabil s contribuie la dezvoltarea economic i social . În condi iile actuale, în care economia României înc se confrunt cu serioase probleme structurale, avem nevoie de strategii coerente i unitare, strategii care s aib ca obiectiv primordial, programarea, prioritizarea i supravegherea politicilor de dezvoltare regional . Dezvoltarea regional reprezint o component esen ial a procesului de reformare în ara noastr i are scopul de a diminua dezechilibrele economice i sociale acumulate, de a prevedea i înl tura noi dezechilibre i asigurarea sprijinirii dezvolt rii durabile a tuturor regiunilor rii. Accesul la resursele financiare, prin politica european de coeziune, reprezint unul dintre principalele beneficii economice. Conceput ca o politic de solidaritate la nivel european, politica regional se bazeaz pe solidaritate financiar , altfel spus, pe redistribuirea unei p ri din bugetul comunitar realizat prin contribu ia statelor membre, c tre regiuni, ri i grupuri sociale mai pu în prospere.

Cuvinte-cheie: dezvoltare regional , strategii, resurse financiare, absorb ia lor, premisele utiliz rii optime.

Clasificare JEL: O1, R11.

1. Strategii de dezvoltare regional

În contextul unei Europe extinse, noii membri, caracteriza i prin nivele de dezvoltare sensibil sc zute fa de statele existente în Uniunea European , au nevoie de un ritm sus inut de cre tere durabil , pentru a se putea îmbun t i decalajele care persist , atât la nivel regional, cât i na ional.

Politica de dezvoltare regional ia în considerare rela iile de complementaritate care exist între politicile sectoriale, între acestea i cele de coeziune i planificare spa ial , precum i necesitatea de a îmbun t i capacitatea institu ional .

Obiectivul fundamental al politicii regionale vizeaz dezvoltarea teritorial echilibrat a rii, în condi iile cre terii competitivit ii regiunilor. Din analizele efectuate, s-a constatat faptul c disparit ile au cauze diferite, acestea rezultând, fie din dezavantaje impuse de distan a geografic sau din schimb rile economice i sociale recente, fie din ambele motive.

Aceste decalaje provin din deficien ele structurale dintre factorii-cheie ai competitivit ii – dotarea inadecvat cu capital fizic i uman, insuficien a capacit ii de inovare, a sprijinului acordat întreprinderilor i nivelului sc zut de capital de mediu. De i economia european este perceput ca un tot unitar, nu trebuie neglijate decalajele marcante din produc ie, productivitate i ocupare, care persist între regiuni.

Având la baz principiile solidarit ii i coeziunii, consider m c una dintre priorit ile actuale majore este ridicarea standardelor de via din noile state membre, cât mai aproape de media U.E.

Putem, astfel, aprecia c toate acestea nu se pot realiza decât printr-o prioritizare strategic a domeniilor de interven ie a fondurilor politicii de coeziune, care trebuie utilizate în scopul promov rii cre terii durabile, a competitivit ii i ocup rii for ei de munc .

În acest sens, fondurile structurale europene (instrumente de solidaritate ale Uniunii Europene) sunt de o importanță majoră pentru noile state membre, ajutându-le să își consolideze competitivitatea, să își dezvolte o abordare strategică și să acorde o atenție deosebită asigurării unui maxim de coerență între fondurile structurale și politicile naționale.

Capacitatea noastră de a beneficia de avantajele oferite de calitatea de membru a Uniunii Europene depinde de succesul cu care utilizăm posibilitățile de dezvoltare oferite prin absorbția fondurilor disponibile.

Țara noastră se situează în fața celei mai importante oportunități de dezvoltare, a integrării sale crescânde, într-o economie tot mai globalizată; viitorul nostru este acela a unei economii dinamice, competitive și inovative, care funcționează în structurile economice, sociale și politice ale Uniunii Europene și ale economiei globale.

În urma cercetărilor efectuate, putem afirma că, în aceste condiții, țara noastră va putea beneficia de o perspectivă avantajoasă, atât din punct de vedere financiar, cât și ca dezvoltare economică, de creșterea nivelului de trai și de modernizare. Astfel, toate investițiile realizate în domeniul infrastructurii:

- în modernizarea căilor de comunicații, drumurilor, autostrăzilor;
- în introducerea și extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă;
- investițiile realizate în domeniul îmbunătățirii calității apei potabile, în domeniul protecției mediului înconjurător, vor contribui, cu siguranță, la dezvoltarea economiei noastre.

În consens cu politica europeană de coeziune economică și socială, țara noastră se impune să promoveze o politică de dezvoltare regională care să aibă ca obiectiv general:

- identificarea deficiențelor structurale din fiecare regiune, care să nu aibă un efect negativ asupra competitivității și potențialului de creștere, de asemenea, prioritizarea în lupta împotriva acestor deficiențe;
- emiterea unei strategii de dezvoltare pe termen lung pentru fiecare regiune, în conformitate atât cu avantajele sale comparative, cât și cu dezavantajele sale, care să se constituie a fi suportul proiectelor de investiții;
- conferirea unei atenții deosebite considerațiilor de mediu în deciziile de investiții, pentru asigurarea creșterii durabile;
- eludarea concentrării exagerate a investițiilor, acolo unde impactul asupra activității economice ar putea fi mai ridicat doar pe termen scurt și care ar putea fi în detrimentul dezvoltării echilibrate pe termen lung;
- aportul la creșterea capacității administrative pentru elaborarea, implementarea și administrarea programelor de dezvoltare la nivel regional.

2. Priorități și resurse financiare

Țara noastră a beneficiat și beneficiază de importante fonduri europene alocate de către Uniunea Europeană în 2014-2010.

În condițiile unei aprecieri și utilizări corecte, această oportunitate va contribui la dezvoltarea economico-socială a țării noastre și la recuperarea decalajului față de celelalte state membre ale U.E.

Această ocazie favorabilă oferită țării noastre este supusă unor restricții și necesită un efort semnificativ, în special din partea autorităților implicate, în ceea ce privește elaborarea în timp corespunzător a documentelor de programare și a celor de implementare, asigurarea cu resurse umane competente, soluționarea problemelor de ajutor de stat aferente etc. Nu trebuie omis faptul că reușita implementării depinde, în primul rând, de posibilității beneficiarilor și de capacitatea acestora de a elabora și implementa proiecte corespunzătoare de calitate ridicată.

În prezent, economia românească se confruntă cu probleme structurale majore, ceea ce necesită strategii coerente și unitare care să aibă ca obiectiv primordial - programarea, prioritizarea și urmărirea politicilor de dezvoltare regională.

Se impune ca în România:

- să se implementeze programe structurale pentru recuperarea decalajului existent față de țările membre ale Uniunii Europene, cât și atingerea unei dezvoltări durabile în viitor;

- să se asigure adoptarea unei politici coerente de formare și perfecționare a funcționarilor publici;

- existența unei baze de comunicații care să fluidizeze circulația documentelor și informațiilor, să reducă perioada de fundamentare și luarea deciziilor și să se asigure diminuarea cheltuielilor bugetare;

- să se realizeze consultarea corespunzătoare și evaluarea eficientă a fezabilității și impactului deciziilor luate;

- să se asigure modernizarea procedurilor interne de management public, prin îmbunătățirea circuitelor de luare a deciziei și de execuție, încurajând descentralizarea în luarea deciziei;

- optimizarea comunicării, a schimbului de informații, a fluxului documentelor, atât pe orizontal, cât și pe vertical, atât în interiorul instituțiilor, cât și cu organizațiile din exterior, prin utilizarea metodelor moderne de comunicare: telefon, fax, prin intermediul e-mail-ului, scrisori, rapoarte etc.;

- perfecționarea specialiștilor din aparatul tehnic și implicarea acestora în programele de finanțare externă.

Beneficiile trebuie evaluate și în planul efectelor non-monetare:

- schimbarea comportamentului economic, care în prezent se bazează, în mare măsură, pe hazard moral;

- îmbunătățirea competitivității economice, tehnologice și comerciale;

- corectarea mediului de afaceri sub aspectul previzibilității și reducerii riscului de incertitudine.

În România se impune continuarea unui efort susținut de reformă, având scopul creșterii și asigurării aceluia cadru instituțional adecvat utilizării transferurilor de la Uniunea Europeană. Resursele bugetare suplimentare trebuie prioritizate prin:

- alocarea unui număr majorat de personal în instituțiile care au ca activitate derularea programelor europene de finanțare;

- susținerea proceselor de educare și pregătire profesională care să ajute mediul de afaceri și populația să dispună cu ușurință și corect de procedurile prin care aceste transferuri pot fi optim mobilizate și utilizate.

În plus, trebuie promovată și acea reformă a bugetului național care să asigure o integrare a procesului de planificare, prioritarizare și cheltuire, atât a resurselor interne, cât și a celor europene. În aceste condiții, se impune ca o necesitate definirea unei strategii eficiente de utilizare a transferurilor nerambursabile, din punct de vedere sectorial și din punct de vedere regional.

Astfel, considerăm că absorbția fondurilor comunitare se constituie a fi un obiectiv în sine al strategiei post-aderare, înădăncându-se în semnătura pe care aceste fonduri o au la recuperarea decalajelor existente între statele membre ale Uniunii Europene. Accesul la aceste resurse financiare, prin politica europeană de coeziune, reprezintă unul dintre principalele beneficii economice.

Resursele avute în vedere pentru finanțarea obiectivelor de investiții sunt:

- contribuția Uniunii Europene din instrumentele structurale: Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER), Fondul Social European (FSE), Fondul de Coeziune,

pentru obiectivul-convergen și obiectivul-cooperare teritorial european și cofinanțarea națională publică (buget de stat, bugetele locale, creditele externe, alte surse publice) și cea privată aferentă;

- fondurile de tip structural ale Uniunii Europene pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit: Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM) și cofinanțarea națională publică (buget de stat, bugetele locale, creditele externe, alte surse publice) și cea privată aferentă.

Scopul este de:

- a stabili o legislație clară cu Strategia Europa 2020;
- a îmbunătăți coordonarea;
- a garanta o punere în aplicare coerentă;
- a facilita cât mai mult accesul la aceste fonduri pentru beneficiarii potențiali.

- alocațiile exclusiv din surse publice naționale și locale pentru programe de investiții pentru dezvoltare, având obiective similare celor finanțate din fondurile comunitare;

- creditele externe pentru investiții acordate de instituțiile financiare internaționale pentru susținerea unor obiective similare celor finanțate din fondurile comunitare (ex. Fondul Monetar Internațional, Banca Europeană de Investiții, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Mondială etc.).

Pentru a deveni beneficiar net al fondurilor comunitare, țara noastră trebuie să asigure un grad de absorbție eficient cât mai ridicat al acestora. Fondurile pe care le vom primi de la Uniunea Europeană sunt potențiale, pe când contribuția la bugetul comunitar este certă și reprezintă o obligație asumată ca stat membru.

În completarea fondurilor comunitare, resursele bugetare ale statului și cele care vor fi atrase din mediul privat vor fi angajate pe direcțiile prioritare de dezvoltare.

Premisele utilizării optime ale acestor resurse financiare sunt:

- informarea reală a tuturor categoriilor de potențiali solicitanți și beneficiari ai proiectelor finanțate din fondurile europene. Campaniile de informare trebuie să asigure informații complete despre posibilitățile create, modul de aplicare și să ajungă la destinatari prin mijloace de comunicare adaptate;

- asigurarea, cu prioritate, a capacității administrative a tuturor instituțiilor implicate în gestionarea și implementarea fondurilor comunitare, pentru ca acestea să își poată desfășura activitatea la standarde ridicate, în mod eficient și transparent. Un accent deosebit trebuie pus pe asigurarea pregătirii unui număr optim de specialiști în gestiunea fondurilor comunitare, care să fie suficient întregului spectru al administrației publice românești;

- sprijinirea inițiatorilor de proiecte pentru stabilirea unui portofoliu de proiecte mature, care să poată fi finanțate imediat după aprobarea programelor operaționale.

Reînnoirea continuă a acestei rezerve de proiecte constituie o garanție a creșterii gradului de absorbție a fondurilor comunitare.

De asemenea, utilizarea resurselor financiare comunitare presupune asumarea și respectarea următoarelor principii:

- asigurarea eficienței – se impune ca utilizarea fondurilor să se realizeze în funcție de direcțiile strategice de dezvoltare stabilite;

- subsidiaritatea – ca o necesitate, e necesară gestionarea fondurilor la un nivel în funcție de nevoile locale, naționale și regionale, în funcție de specificul zonal și prioritățile locale și naționale.

În plus, este deosebit de însemnat atragerea resurselor financiare complementare fondurilor comunitare, prin dezvoltarea parteneriatelor dintre public - privat în domeniile prioritare de dezvoltare:

- parteneriatul – gestionarea și implementarea fondurilor comunitare trebuie realizate cu implicarea tuturor segmentelor societății, de la autorități publice naționale, regionale și locale, la parteneri economici și sociali, societate civilă etc.;

- adăptabilitatea-contribuțiile din instrumentele structurale nu înlocuiesc cheltuielile publice structurale sau echivalente ale unui stat membru;

- adâncirea, la nivel național, a procesului de integrare european înscrisă în noastra în dinamica aprofundării procesului de integrare europeană.

Accelerarea procesului de convergență reală cu spațiul european, prin valorificarea potențialului endogen, va depinde de eficiența punerii în aplicare de către instituțiile cu obligații în promovarea și gestionarea dezvoltării socio-economice durabile.

Obiectivul va putea fi atins, printre altele, printr-o alocare a fondurilor, diferențiată pe regiuni, în funcție de gradul de dezvoltare, și anume, invers proporțional cu PIB/locuitor. Strategia regională va da prioritate regiunilor rase în urmă, care utilizează resurse regionale și locale, în timp ce celelalte strategii sectoriale nu au o abordare spațială, dar au, evident, impact regional.

Implementarea acestei priorități va asigura micșorarea disparităților inter-regionale, precum și a disparităților din interiorul regiunilor, între mediul urban și rural, între centrele urbane și arealele adiacente, iar, în cadrul orașelor, între zonele atractive pentru investitori și cele neatractive, printr-o mai bună utilizare a sinergiilor regionale, inclusiv urban-rural.

Programul Operațional Regional 2014-2020 succede POR 2007-2013, are în vedere 8 regiuni de dezvoltare ale țării noastre (Agențiile pentru Dezvoltare Regională), sintetizate în Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020: Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Vest, Nord-Vest, Centru și București-Ilfov.

Acest POR 2014-2020 face o analiză comparativă a regiunilor de dezvoltare, analize detaliate asupra dezvoltării economice și sociale a regiunilor și o analiză SWOT regională, pentru evidențierea atât a evoluției, cât și a situației actuale a regiunilor. Toate aceste cercetări evidențiază un proces de creștere a disparităților de dezvoltare economică și socială între regiuni, cât și diferențele de dezvoltare dintre cea mai dezvoltată regiune (București-Ilfov) și cea mai puțin dezvoltată (regiunea Nord-Est), în termeni de PIB/locuitor. S-a identificat o creștere a disparităților între regiunile situate în jumătatea vestică a țării (Nord-Vest, Centru și Vest - cu evoluții economice pozitive și un nivel în creștere a numeroșilor indicatori ai dezvoltării economice și sociale) și cele situate în jumătatea estică a țării (Nord-Est, Sud-Est, Sud și Sud-Vest - mai puțin dezvoltate).

Urmarea apariției și dinamicii acestor procese, puse în evidență de analizele economice și sociale, s-a stabilit că obiectivul global al POR sprijinirea regiunilor rase în urmă din punct de vedere al dezvoltării, iar în cadrul regiunilor, sprijinirea zonelor mai slab dezvoltate, prin valorificarea resurselor lor specifice, insuficient exploatate până în prezent, în vederea accelerării creșterii economice a acestor areale. Disparitățile teritoriale, în ceea ce privește dezvoltarea economică și socială, sunt într-un proces de creștere la nivelul întregii țări, deși, în câteva cazuri, ritmul schimbării a fost atât de rapid încât este dificil de identificat modele structurale. De aceea, scopul Programului Operațional Regional este să sprijine, pe cât posibil, o creștere echilibrată a tuturor zonelor țării, nu atât prin redistribuirea resurselor publice, cât, mai ales, prin asigurarea, pentru toate zonele, a unui nivel minim de infrastructură de afaceri, socială și capital uman, care să permită creșterea economică. Opinia noastră, în acest sens, este aceea că trebuie să se asigure că există precondiții adecvate și că nu s-au creat pericole de subdezvoltare, prin anumite mecanisme care se întresc unele pe altele (politică fiscală și piața muncii). Este evident faptul că Programul Operațional Regional nu poate, singur, să impulsioneze dezvoltarea regională, nici să joace rol de echilibrare, dacă acționează izolat de intervențiile structurale în domeniul transportului, competitivității economice, mediului, dezvoltării rurale și a

resurselor umane, care sunt incluse în alte programe opera ionale i care constituie, într-un fel, precondi ii pentru succesul Programului Opera ional Regional 2014-2020.

Acest Program Opera ional Regional î i propune s sprijine acest proces de cre tere distribuit geografic, asigurându-i o dimensiune local mai accentuat si care va permite diferitelor zone ale rii s - i valorifice resursele specifice, pe baza nevoilor locale i a poten ialului local, iar diversitatea c ilor de dezvoltare a diferitelor zone ale rii poate avea loc pe baza propriilor lor resurse i a punctelor lor forte. Putem spune c Programul Opera ional Regional sprijin dezvoltarea local , pe o abordare de jos în sus, complementar cu abordarea dezvolt rii structurale na ional sectoriale, de sus în jos, prev zut în majoritatea Programelor Opera ionale. POR 2014-2020 va sprijini, de asemenea, interven iile locale în zonele cu un nivel ridicat de cre tere, pentru a face fa problemelor generate de cre tere, cum ar fi congestiunea, pentru a evita anumite situa ii de decuplare de la dezvoltarea economic la scar mic i de a asigura durabilitatea cre terii, prin sprijinirea interven iilor strategice pe termen lung.

La nivel regional, aloc rile financiare orientative sunt realizate pe baza gradului de dezvoltare local , dându-se prioritate regiunilor subdezvoltate, printr-un mecanism de alocare financiar invers propor ional cu m rimea PIB/locuitor, ajustat cu densitatea popula iei, astfel încât regiunile mai pu in dezvoltate beneficiaz , propor ional, de aloc ri financiare mai mari, prin Consiliile pentru Dezvoltare Regional , în cadrul axelor prioritare agreate la nivel na ional i în concordan cu strategiile de dezvoltare agreate la nivel regional. Aceste fonduri vor fi utilizate pentru finan area unor proiecte cu impact major asupra dezvolt rii locale i care vor stimula:

- cre terea, reabilitarea i modernizarea infrastructurii locale de transport pentru a îmbun t i accesibilitatea, infrastructura educa ional i de s n tate, pentru a asigura formarea capitalului uman;

- înt rirea structurilor de sprijinire a afacerilor pentru atragerea investitorilor, sprijinirea cre rii de microîntreprinderi, pentru a permite pie ei locale s ating autosus inerea, valorificarea poten ialului turistic local, a patrimoniului cultural i natural, prin sprijinirea dezvolt rii infrastructurii turistice i a ini iativelor antreprenoriale în acest domeniu;

- m suri specifice pentru sprijinirea centrelor urbane, pentru a stimula oportunit ile de dezvoltare în arealele învecinate, contribuind, astfel, la crearea de leg turi economice regionale, care lipsesc, în prezent, în majoritatea regiunilor României.

3. Concluzii

Ca o concluzie, putem afirma c un rol deosebit în absorb ia fondurilor structurale i de coeziune europene îl de in autorit ile locale, acestea având rolul de a dezvolta capacitatea de planificare, implementare i evaluare a ac iunilor de dezvoltare local , cu rolul i scopul de a asigura coeren i concentrare în adoptarea programelor strategice, pentru dezvoltarea economic la nivelul fiecărei unit ii administrativ-teritoriale.

Fondurile comunitare trebuie astfel gestionate i direc ionate încât s permit apropierea decalajelor între regiuni. În plus, trebuie urm rit o reform a bugetului na ional care s permit o integrare a procesului de planificare, prioritizare i cheltuire, atât a resurselor interne, cât i a celor europene. În acest context, se impune i definirea unei strategii eficiente de utilizare a transferurilor nerambursabile, atât din punct de vedere sectorial, cât i regional. În condi iile în care România nu va asigura implementarea cu succes a acestor reforme administrative, exist riscul de-a ne confrunta cu posibilitatea de a nu cheltui în totalitate aceste resurse i de a înregistra costuri de oportunitate ridicate, atât din punct de vedere social, cât i economic.

Este benefic sã avem o ratã de absorbire cât mai ridicatã a fondurilor comunitare, deoarece acest lucru înseamnã, în mod concret, proiecte care sunt realizate în cele mai diverse domenii:

- de la educație la mediu;
- de la economie la infrastructurã, proiecte care nu înseamnã numai dezvoltare, ci și oportunitãți, locuri de muncã și avantaje pentru beneficiarii acestora.

Bibliografie

1. Albu, C., Andreescu, E., Velciu, R., Rãdulescu, L., Stanculescu, E., Popa, N. and Silișgean, D., 2006. *Regional Policy*. București: Editura Centrului de Informare și Documentare Economică.
2. Bachtler, J., 2002. *Reflections on the Reform of the Structural Funds*. RSA International Conference: Evaluation and EU Regional Policy, Aix en Provence.
3. Banciu, I., 2006. *Structural and Cohesion Funds*. Revista Economie și administrație locală, 4(124).
4. Barna, R.C., 2007. *Regional Development in Europe*. Cluj-Napoca: Ed. Fundației pentru Studii Europene.
5. Drăgan, G., 2013. *Romania and Management of Structural Instruments*. București: „Colecția de studii IER”, nr. 5.
6. Frenț, G., 2012. *Regional and Local Development in the Context of Global Economic Restructuring*. București: Institutul de Prognostic Economic.
7. Ionescu, V.R., 2014. *Community and Regional Development Strategies*. Galați: Editura Fundației Academice „Danubius”.
8. Iuhas, V., 2004. *Regional Economic Development – Economic and Social Implications*. Deva: Editura Emia.
9. Mosteanu, N.R., 2012. *Financing of the Regional Development in Romania*. București: Editura Economică.
10. Stimson, R., 2012. *Regional Economic Development. Analysis and Planning Strategy*. Berlin Heidelberg: Springer-Verlag.
11. *** ec.europa.eu/regional_policy/ro/funding
12. *** www.fonduri-ue.ro/